Kraków w czołówce miast najlepszych do życia

2022-12-09

Kraków, aspirujący do rangi nowoczesnej metropolii, oferującej wysoką jakość życia i przyjazne warunki dla innowacyjnej gospodarki, został wysoko oceniony w ogólnopolskim rankingu „Gmina dobra do życia", organizowanym przez Serwis Samorządowy PAP. Zajął 4. miejsce w kraju, jest też niekwestionowanym liderem w regionie.

Ranking PAP to próba odpowiedzi na pytanie, gdzie w Polsce żyje się najlepiej. Miarą jest Wskaźnik Jakości Życia, opracowany przez prof. dr. hab. Przemysława Śleszyńskiego z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk.

W tym roku pod lupę wzięto 63 wskaźniki cząstkowe, opisujące jakość życia w różnych obszarach: środowisko naturalne, rozwój demograficzny, rozwój społeczno-ekonomiczny, rynek pracy, warunki mieszkaniowe, infrastruktura osadnicza i ład przestrzenny, zdrowie i bezpieczeństwo, dostępność i jakość usług, dziedzictwo, kultura i rekreacja, a także spójność i aktywność społeczna.

Kraków, który konsekwentnie stawia na zrównoważony i odpowiedzialny rozwój, w trosce o ludzi, przestrzeń i środowisko, został w swojej kategorii, czyli wśród miast na prawach powiatu, sklasyfikowany na czwartym miejscu, za otwierającą stawkę Warszawą, Sopotem i Wrocławiem. Kraków okazał się także niekwestionowanym liderem w swoim regionie.

Polskie samorządy stoją dziś przed nowymi zadaniami, znacząco odbiegającymi od wyzwań znanych z początku bieżącego stulecia. Kraków jest tego przykładem – wielkie inwestycje, którymi torował sobie drogę do rangi metropolitalnej, od wielu lat są już częścią miejskiego krajobrazu, a w coraz bardziej niestabilnym świecie na znaczeniu zyskują projekty służące harmonijnemu rozwojowi gospodarki, społeczeństwa i środowiska. To na te działania stawia stolica Małopolski, za nadrzędny cel obierając ciągłe podnoszenie jakości życia mieszkańców.

W tym celu Kraków umiejętnie wykorzystuje swoje zasoby i kompleksowo podchodzi do kwestii zarządzania miejskim organizmem, wykazując aktywność we wszystkich dziedzinach, od których zależy komfort życia w mieście – takich jak m.in. infrastruktura komunikacyjna, ład przestrzenny, wspieranie przedsiębiorczości, jakość powietrza, dostępność terenów zielonych, oferta edukacyjna, kulturalna i rekreacyjno-sportowa czy opieka nad najmłodszymi i seniorami.

Równolegle z inwestycjami w obszarze transportu, takimi jak budowa nowych linii tramwajowych (do Górki Narodowej i Mistrzejowic), rozwój kolei aglomeracyjnej (z węzłem przesiadkowym w Grzegórzkach) czy domknięcie trzeciej obwodnicy (z oddaną już do użytku Trasą Łagiewnicką), w Krakowie realizowanych jest szereg innych projektów. Miasto wprowadza pierwszą w Polsce Strefę Czystego Transportu, która przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości ruchu samochodowego, w tym emisji zanieczyszczeń (trujących tlenków azotu i pyłów), będzie więc stanowiła – po wymianie pieców i wprowadzeniu zakazu palenia węglem i drewnem – kolejny ważny krok w kierunku poprawy jakości powietrza.

Magiczny Kraków

Kraków konsekwentnie zmierza też ku neutralności klimatycznej i wyznacza kolejne standardy w zakresie działań prośrodowiskowych, takich jak odbudowa systemu retencji w celu walki z suszą, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, działania termomodernizacyjne, optymalizacja zużycia energii poprzez systemy inteligentnego zarządzania budynkami czy inwestycje w ekologiczny transport zbiorowy. Te ostatnie są też elementem realizowanej w mieście polityki zrównoważonej mobilności, w której priorytet przyznaje się wysokiej jakości komunikacji zbiorowej oraz rozbudowie infrastruktury i udogodnień dla ruchu rowerowego i pieszego.

Kolejnym celem Krakowa jest poprawa jakości miejskiej przestrzeni, czemu służą m.in. przyjęcie i egzekwowanie tzw. uchwały krajobrazowej oraz konsekwentne pokrywanie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (objętych jest nimi już ponad proc. powierzchni Krakowa). We współpracy z mieszkańcami miasto realizuje nowatorski projekt urbanistyczny – tzw. Klimatyczny Kwartał, powstający na obszarze Kazimierza i części Grzegórzek, który ma być urzeczywistnieniem idei „miasta 15-minutowego”, czyli takiej organizacji przestrzeni, aby umożliwiała ona mieszkańcom zaspokajanie najważniejszych potrzeb i zapewniała dostęp do takich usług, jak edukacja, komunikacja, tereny zielone, punkty handlowe, w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania. Innym przykładem projektu z zakresu planowania przestrzennego jest zagospodarowanie na nowo odkupionych od Szpitala Uniwersyteckiego terenów leżących w dawnej dzielnicy Wesoła.

Kraków kładzie też duży nacisk na rozwój infrastruktury społecznej – inwestuje w budownictwo komunalne, buduje nowe szkoły i przedszkola oraz rozbudowuje te istniejące, rozwija też, m.in. poprzez udzielane dotacje, system opieki żłobkowej, na który składa się prawie 350 instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech. Prężnie działa Biblioteka Kraków, rozbudowując swój księgozbiór i śmiało sięgając po narzędzia cyfrowe, aby być bliżej czytelnika (uruchamia m.in. nowatorskie książkomaty). Miasto konsekwentnie poszerza sieć klubów rodzica (dziś działa 45 takich klubów), otwiera kolejne centra aktywności seniora (najstarsi krakowianie mają już do dyspozycji 51 placówek), prowadzi też działania wspierające i aktywizujące tę grupę mieszkańców (pomocowy program Złota Rączka, senioralia).

Dbając o dostępność terenów zielonych, Kraków tworzy kolejne parki i kąpieliska (m.in. Bagry, Przylasek Rusiecki, Zakrzówek), wzbogacając tym samym miejską ofertę rekreacyjną. Nie zapomina też o sportowej – wychodząc z założenia, że aktywność fizyczna jest ważna w każdym wieku, miasto realizuje postawiony kilkanaście lat temu cel, by w każdej dzielnicy mieszkańcy mogli korzystać z wysokiej jakości infrastruktury – dziś jest to już ponad 100 obiektów z 300 boiskami oraz kilkanaście hal sportowych, przybywa także nowoczesnych pływalni. Jedną z ostatnich realizacji jest „Przystań na Eisenberga” – kompleks krytych basenów połączony z siłownią i strefą wellness.

Kreatywność i energia mieszkańców jest kluczem do rozwoju innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki miasta. Kraków, jako prężny ośrodek akademicki, przyciąga studentów najbogatszą paletą kierunków pożądanych przez lokalne i globalne rynki zatrudnienia, a pracodawcom zapewnia dostęp do wykwalifikowanej kadry. Statystyki mówią, że około 70 proc. osób zatrudnionych w krakowskich centrach usług biznesowych ukończyło którąś z miejscowych uczelni. Ich absolwenci stanowią więc dla miasta gigantyczny kapitał społeczny i jeden z powodów, dla których uznane koncerny i firmy tak chętnie lokują tu swoje oddziały.

Aby wspierać rozwój przedsiębiorczości i lokalnego rynku pracy, Kraków stawia także na zacieśnianie współpracy na linii nauka – samorząd – biznes oraz stara się dywersyfikować swój profil ekonomiczny. Udział w gospodarce miasta mają m.in. takie sektory, jak turystyka, budownictwo, przemysł, usługi okołobiznesowe, przemysły kreatywne, działalność edukacyjna i kulturalna, firmy z sektora high-tech i prężnie rozwijające się start-upy. Sama zdolność przyciągania najlepszych kadr musi być poparta tworzeniem atrakcyjnych warunków do życia, rozwoju osobistego i zawodowego – takich warunków, które stałych mieszkańców zachęcą do pozostania w mieście, a nowych do związania się z nim na dłużej.

Przykładem ambitnego krakowskiego przedsięwzięcia, mocno eksponującego aspekty społeczne, a także przekonującego o wielorakich korzyściach płynących z integracji miejskich polityk, jest realizacja wartego niemal 45 mln zł projektu o nazwie Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. W odnowionych i na nowo zagospodarowanych budynkach magazynowo-gospodarczych powstaje kreatywna i innowacyjna przestrzeń, w której różne podmioty – przedsiębiorcy, start-upy, twórcy i animatorzy kultury, organizacje pozarządowe i miejskie agendy – będą mogły rozwijać międzysektorową współpracę w duchu *smart city.* Co ważne, pomysł stworzenia takiego ośrodka narodził się w trakcie konsultacji społecznych, a miejsce jego ulokowania też nie jest przypadkowe. Zabłocie, dawna poprzemysłowa dzielnica, od kilku lat z powodzeniem przechodzi proces rewitalizacji, a teraz, za sprawą klastra, zyska dodatkowy impuls do rozwoju potencjału inwestycyjnego oraz zacieśniania więzi między mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami i urzędnikami.

Do dynamicznie rozwijającej się oferty gospodarczej Krakowa dołączyła właśnie Strefa Aktywności Gospodarczej „Nowa Huta Przyszłości” Podobszar Igołomska-Południe – pierwsza z dwóch stref realizowanych przez spółkę Kraków Nowa Huta Przyszłości SA. Powstanie Strefy Aktywności Gospodarczej („SAG”) to efekt konsekwentnie realizowanej koncepcji Miasta Inteligentnego (*smart city*), która stawia na łączenie i przenikanie się funkcji miejskich, tworzenie różnorodnych przestrzeni i ułatwień dla mieszkańców oraz dbałość o rozwój różnych form zabudowy. Strefa jest też odpowiedzią na potrzeby inwestorów i przemysłu. W ten sposób Kraków dołącza do miast europejskich stawiających na nowoczesność, gdzie rozwój miasta projektowany i przygotowany jest w duchu odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju.

Więcej informacji **tutaj**.